

MŐRSZKA KRAJINA

Vérsztveni, politicsni i
kulturni tjédnik.

MURAVIDÉK

Gazdasági, politikai és
kulturális hetilap.

Lét. V. Évf.

Márkisevci, 1926. június 13.

Broj 24. Szám.

Malo hladnêse.

V našem političnom 'živlê-
ni, razmi v Prekmurszkom, v
ladni dnévaj nikaj poszebnó in-
ereszantni dogodkov lehko csü-
emo, vidimo i cstêmo. Vszáki
e pita, „ka znás kaj od té no-
nasztávlene političsne sztranke;
rgo csüjes odnyé csi trí gosz-
bôde vídis vküper v M. Szoboti,
nores i viditi tó, ka szamo od
é nôve političsne gruppácie raz-
govárjajo, morejo razgovárjati;
si do rôk dobis Kleknove „No-
vine“ ali „Népujság“ i té nôve
sztranke „Naše Novine“ ali „Nép-
ap“, té pa vsze lêko cstês i
vês tak od té nôve kak od té
sztare političsne sztranke, tóda z
edne obečsávanye prísesztnoszti,
tê drúgi pa zakrivanye nikaj
vredne premínyenoszti, od oboji
pa nelúbézen eden próti drúgo-
ni, csirávno od obê sztráni na-
eseli vodsztva szo dúhovniki.

Mi verjemo v té nôve
sztranke prísztznoga dela-obečsá-
vanyi, tróštamo sze v kleknove
sztranke povrnênyi, vendar pa
csi mednyimi nêga lúbézní do
blíznyega: te je vsze to delo
zaman, ár je li tó tiszto stero bi
lúdi escse níkelko vküper dr'za-
lo, i stero je od vervanya i tróš-
ta vecs vrêdno.

Z tê pizsáreny doszta kaj
faksoga zvêmo, za stero je do-
szêmao vszáki zemelszki prósztí
vandrar nê znáo. Tó nam je
znati túdi dobro, ár szi tak pre-
miszliti známo političsne príseszt-
noszti sztopáj, nê ka bi nász pri-
dánoj prílikí negotvoe najsla.
Gda pa obednim vídimo tiszto
medszebojno nelúbézen, simfa-
nye, blatenyé i prepričsávanye,
te pa miszlimo nam doszta niti
premislávatí nê trbê, vganyeni i
je prísesztnoszti sztopáj: med
dvema szkübécsivima, te trétji
obláda.

Telko je trpo 'ze v szedmi
létaj nas Prekmurszki národ,
piêk telko té'zav je mogeo 'ze
príditi i trpí escse i dneszdén
zavolo nedelavnoszti, korupcije,
i szaboteranya nase politike i
sztrank, ka bi 'ze ednok reszam
prisao csasz, csi bi sze szamí
medszebov razmeli i bratinszko
lúbili. Kak nam je doszmao nê
prineszlo nikaj csi szmo sze med
szebov szkübli, nam je tó escse
na vékso skodo poetomtoga.
Záto popúszlivoszt od obê sztrá-

ni, lúbézen do blíznyega, tak
bôde národ vervao, tembole pa
csi sze zanyega zaisztino kaj
dobroga i pametnoga vcsiní.
Sztára vrba rédno zgobovê, nyé
prlázen i pomocsi dáva lúdem
sztráh z szvojov neszmernov
szvetlôcsov, záto naj sze dá mlá-

doj hasznovitoj drêvi presztor,
da ga bôde z lúbéznívim szrcóm
gledao vszáki cslovek. Tá prlá-
voszt naj premíné i z nasega
politicsnoga 'živlênya, naj kralúje
lúbézen, záto delajte, csi sze 'ze
za Prekmurszke patriote krsztite,
— mérnêse, hladnêse.

Poslopje pošti ! . . .

Naprošeni smo, da priobčimo naslednje vrste!

Spoštovani gosp. urednik !

V zadnji številki Vašega tednika
je bil priobčen uvodni članek, sličen
klicu vzbune, ki je imel brez dvoma
namen, da izrecno opozori ministrstvo
za pošto in brzojav na brezpogojno
nujnost zidanja baje obljubljenega pošt-
nega poslopja.

Nikogar ne bi boljše veselilo ka-
kor mene, če bi pošta faktično gradila,
in tisti, ki je bil v zadnjem času hišni
gospodar erarja, ta lahko verjame,
kako odkritosrčno je moje veselje. —
Bojim se pa, da se ne bom imel čemu
veseliti, kajti iz močnih pretiravanj v
dolgem in ponavljani polnem članku
se da sklepati, da upanje na izpolnitev
obljube ni preveliko in pisatelj članka
upa, da s pretiravanji o nedostatkih
sedanjega prostora zanesljivo pridobi
mnenje višjih oblasti za gradbo.

Jaz, ki razpravljam sedaj že več,
kakor leto dni s pošto, in še vedno
nisem mogel priti do končnoveljavnega
dogovora, bi se zelo veselil, če bi
država v resnici gradila, že zaradi ne-
hanja negotovega položaja. Silijo me
pa kljub temu neresnice in pretiranja
v članku, da reflektiram na javno
mnenje in popravim tiste neresnične
trditve in pretiravanja, ki jih je pisa-
telj članka spravil med svet v svrhu
dosege svojih namenov.

Predvsem ne odgovarja resnici,
da mi plača pošta mesečno 5075 Din.
najemnine. Vsa najemnina znaša me-
sečno le 1000 Din. za veliko dvorano,
za poleg ležečo šefovo sobo in dva
velika prostora poslopja na dvorišču.

Z najemninskom davkom zmrc-
varjeni hišni lastniki vedo, da 65%
teh 1000 Din., torej 650 Din. gre za
davek !

Pošta je zasedla moje prostore
dne 3. II. 1922. ne da bi me vsaj
vprašala, kakšna naj bo najemnina ?

Po ponovni vložitvi prošnji in po
dvakratni pritožbi so končno dne 3.
oktobra 1922. določili mesečno 375
Din. najemnine. Zapadle obroke sem
dobil šele v začetku decembra istega
leta. To malenkost je plačevala pošta

dve leti in en mesec, vse do 1. marca
1924., od takrat naprej pa je sodnija
določila na mojo prošnjo najemnino
na 1000 Din.

Jaz pošte in brzojava nisem zval
v svojo hišo. Kar rekvirirali so pros-
tore, in na streho moje hiše so sprá-
vili kable, na podstrešje pa kontrolne
naprave ne samo proti mojemu ugo-
voru, temveč tudi z asistenco orožniške
sile. Nekega prostora pa, ki ni bil niti
nakazan za pošto, so se polastili na
ta način, da so ga odprli z odpráče-

Pošta se je polastila z nasiljem
moje strehe in podstrešja, sklicujoč
na ogrski zakon in ker sem se jaz po-
polnoma zamenjal obrnil s svojo prošnjo
na razne oblasti, sem vložil tožbo dne
24. novembra 1922. pod št. C 227.
pri okrajnem sodišču v Murski Soboti
proti poštni upravi radi odstranitve
brezpravno instaliranih naprav in po-
vrnitve škode.

Ko mi je potem dal zakon prili-
ko, da sem mogel razpolagati zopet s
svojo lastnino, sem dne 1. maja 1925.
pošti prostore odpovedal.

Začetkom pogajanj, ki so nastale
vsled te odpovedi med menoj in dele-
gati ravnateljstva pošte in brzojava,
sem izjavil, da sem pripravljen nadalje
v najem dati svoje prostore edino v
tem slučaju, če se bo moja vsa tirja-
tev zoper poštno upravo honorirala.

Zastopnik erarja je sprejel moje
pogoje, jaz sem pa bil prisiljen vzeti
na znanje, da bo pošta plačevala mojo
tirjatev 48.900 Din. v mesečnih ob-
rokih.

Dotičnik, ki je tako natančno in-
formiral pisatelja članka o nedostatkih
prostorov, gotovo tudi dobro ve, da
dobim jaz te 48900 Din. ne kot na-
jemnino, temveč kot posledice proti-
pravnega in protipostavnega postopa-
nja pošte, v mesečnih obrokih po
4075 Din.

Kar se pa še tiče napak prostoro-
v, ki : „niti za živino niso več pri-
pravni,“ moram navestiti, da raste na
tleh res goba, da tu pa tam curja
skozi plafond deževnica, ker je ploščata

lesenocementna streha slabo naprav-
ljena. —

Na te nedostatke sem pa opozo-
ril znatno pred zasedbo prostorov gos-
poda nadpoštara, še celo pismo sem
dostavil dne 3. februarja 1922. ne sa-
mo njemu, ampak tudi ravnateljstvu
pošte in brzojava, v katerem sem ne-
dostatke naznanil in sem tudi vso od-
govornost preložil na poštno upravo
zato, ker mi je preprečilo uveljavitev
mojih iz pogodbe izvirajočih odškod-
ninskih zahtevkov, s tem, da je od
prejšnjih stanovalcev izpraznjene pro-
store takoj zasedla.

Na svoje pismo sicer odgovora
nisem dobil, toda resnična je tudi okol-
nost, da se proti že obstoječim nedo-
statkom prostorov ni nič ugovarjalo
od strani ravnateljstva, dokler nisem
imel odpovedne pravice.

Šele pri pogajanjih, ki so se
vršile vsled odpovedi, so se omenili
nedostatki. Na prošnjo ravnateljstva
pošte in brzojava sta ugotovila g.
nadinžener Fišer in g. zidarski mojster
Mesarič nedostatke, katerih celokupna
temeljita in vseobsegajoča poprava ne
bi stala tudi po proračunu tukajšnjih
podjetnikov več nego 36000 Din.

V tem znesku je všteta tudi na-
reditev novega poda velike dvorane
na ta način, da bodi pod tlakom iz
desk, primerna debela plast betona,
katera izključuje tvorbo gljiv in mok-
roto.

Vsebujejo se tudi v tem znesku
stroški za novo kritje strehe in nabavo
velike peči.

Podatki programa popravil in
končni proračun morejo še celo ne-
izvedence prepričati o tem, da ta, leta
1911. sezidana zgradba ne more biti
tako slaba, da niti za hlev ni uporab-
na. Istotako je neresnična tudi trditev
članka da so vse komisije ugotovile
brezpogojno potrebo izselitve in grad-
nje novoga poslopja. — Merodajni
krogi so smatrali sedanjo namestitvev
pošte tako primernim vsled veličine
prostorov in vsled centralne lege pos-
lopja, da so dali potom gospoda veli-
kega župana mariborskega ukrepati
tudi po gospodu glavaru pri meni, da
bi mogla ostati pošta v tem prostoru,
(ki povzroča uradnikom bolezní) tudi
nadalje.

Delegati ravnateljstva pošte in
brzojava so vedno popravili in po-
pravke želeli, — da še celo pogodili
so se v tem vprašanju z menoj pod
pogojem odobritve g. ministra.

Misel, ki tvori vročo željo gosp.
nadpoštara, namreč, da bi se zgradila
nova, mogočna poštna palača, sestoje-
ča iz več dvoran in nadpoštarskega

stanovanja, je šele od februarja 1926. zadobila določeno obliko.

Takrat je bil namreč tukaj delegat poštne ministristva iz Beograda, ki je dospel tri dni pred evakuacijo in s katerim nisem bil pripravljen razpravljati radi njegovi protizakonitih izjav.

Zahvalujem se iskreno gospodu uredniku za priobčitev teh vrstic in beležim z odličnim spoštovanjem

Dr. JANEZ CZIFRÁK
hišni lastnik.

Kivándoroltak földje.

Prekmurjének tulnépesedése s ennek folytán a földhiány volta köztudomásu. Az is tudott dolog, hogy a meglevő termőföldnek is legnagyobb része kötött birtok, három négy egyén kezén van, vagy legalább is volt eddig, mely következetes oka volt az oly nagymérvű amerikai kivándorlásnak. Mennyi szorgalmas munkás kéz veszett így kárba nemcsak Prekmurje, hanem az ország részére is, azt jobban hangsúlyozni felesleges, legjobban megérzi azt a köz.

Itt tulajdonképp azt akarnók fejtegetni, hogy a föld hiánya kergette ki ameríkába a sok dolgos kezű prekmurjei földmivest és földmunkást, kit ha számunkra vissza akarjuk nyerni, ha egyáltalán van szándékunkban egészséges kigazdaságokat alapítani és nem majd az élet nehézségeivel küzdő törpe birtokokat, akkor rájuk gondolni és róluk gondoskodni ma, mikor a földreformot keresztül akarjuk vinni, az államhatalomnak elsősorban kötelessége. Ezek a kivándoroltak ha ma még nem is lépnek fel az ily forma követelésekkel, mert hisz onnan ezt már csak a nagy távolság miatt sem tehetik meg, de még nincsenek is tisztában azzal, hogy van-e ehez joguk egyáltalán, helyettük fel kellene lépnie másoknak.

Prekmurjéből kivándorítottak SHS. honpolgárok s így prekmurjei községeikben bírnak illetőséggel. Természetes dolog, hogy bármennyire is még ma megelégedettebben élnek odaál, idővel mégis csak szülőföldjükre jönnek haza. Eltekintve attól, hogy talán egyik-másik némi összeggel tér vissza, mégis mint idevalósíró, gondoskodni kell róla, mint nincstelenről. mert hisz ez üzte őt el otthonáról. S ha rendelkezik bizonyos összeggel, melyért ott épp ezért küzdött, legalább fizetheti a neki jutatót földet, kis gazdaságát felszerelheti ahoz illően, s nem kell tartani attól, hogy investáció nélkül a **tőke** is elveszzen s a végén — mint polgárát az — állam tartsa el.

Ez közérdek is meg államérdek is, hogy így történjen. Az új agrárreform törvénytervezeténél tehát gondoskodni kellene azokról a nincstelenekről is, kik ma nem kopoghatnak nyakra-főre a földet osztók ajtajánál, de ez részükre is jogosan kijár. Köteles-

sége tehát az államnak, de elsősorban kötetességük ezt hangoztatni a parlamentben, szóvátenni az új tervezet tárgyalásánál azoknak a képviselőknek, kik ezért fizetve vannak s kik oly annyira szeretik hangoztatni képviselői voltukat.

Ha erről most mikor alkalom fog nyílni megfedekeznek, s ezek részére tartalék föld nem hagyaték, akkor örökös bünt követtek el velük szemben megbocsáthatlan bünt, melyért még az utókor átka sem marad el. Különbözn pedig ne csalogassuk, ne hivogassuk őket haza, mert jobban részük úgy sem lehet. Ha nem dolgoznak a pénz elfogy. Ha földet nem kapnak, munkanélkülnk pedig ma is vagy tízezerünk van itt Prekmurjében, tehát kereset lehetőségé sincs biztosítva, akkor bizony kár haza jönnie, ha más irányban arról ő maga vagy hozzátartozói nem gondoskodtak. Szociális érzék ellenben csak azt parancsolja, hogy földet a kivándoroltaknak.

Ujjáalakult a Briand-kormány.

A francia közvélemény idegessége a frankválság miatt napról-napra növekszik. Briand miniszerelnököt szerdán Párisba varják amikor a minisztertanács összeül és megtárgyalja az újabb intézkedéseket.

A Journal azt írja, hogy kőnolyan beszélnek a Briand-kormány gyökeres ujjáalakításáról. A terv az, hogy egy nemzeti kabinet létesüljön, melyben jobboldali politikusok is résztvesznek.

A baloldali részéről három képviselő aláírásával felhívás jelent meg, hogy a pártok alkossanak egy parlamenti csoportot, mely a frank szanalásának programját kidolgozná.

Peret pénzügyminiszter kijelentette, hogy a Morgan-kölcsön deviza-tartalékja még nincs kimerítve és szükség esetén a kormány mozgósítani fogja a jegybank aranykészletét.

POLITIKA.

A parlament, tekintve, hogy anyag nélkül van, (pedig belsők az anyag!) nem gyűlészik. Az egyes bizottságok most készítik elő az anya-

got. Annál jobban gyűléseznek a pártok. Egyik politikus üzi a másikat, egyik faluról a másikba, hogy egyik a másikat mázolja be a nép előtt,

pedig egyik se jobb másikánál, s feljebb jellemükben különböznek. Az egységes adótörvényről szóló javaslat most van bizottsági tárgyalás alatt s ha igaz lesz, úgy még nyári szünet alatt be leszzen tárgyalni. Ugyan a javaslat szerint, ha így a törvényre emelve s nem talál ellátásra és józan észre azon képviselők és pártok között, kik a válaszsok alkalmával oly „jó” barátai kigazdálnak, még „sokkal nagyobb” lesz a föld és jövedelmi adó mint volt eddig, pedig most is ez és iparcikk teszi tönkre a kigazdát. Hogy az adónak még azért is gasznak kell lennie, mert a megadott összegnek össze kell gyűjtenie Szerbiában és Montenegróban pedig nincsen telekkönyv és földkataszter annak megcsinálását a törvény szerint két sőt több évre is kitolhatja, tehát a kivetés csak a mi rovásunkra történhetik, hol földkataszter megvan. Ez a részrehajló politika hát rossz politika. — Jugoszlávia Olasz kereskedelmi szerződést a parlament jóváhagyta. — Népszövetség most tartja ülészeit Genuában melynek napirendjén többek közt Magyarország és Ausztria pénzügyi ellenőrzése is szerepel. Ausztria szemben az ellenőrzést megszüntetett míg ellenben Magyarországot még egy évre meghosszabbították, tekintettel a különböző véleményekre. Erre kes az ügyben az, hogy a Francia Cseh sajtó ezt a döntést arra használja fel, mintha ez Bethlen kormány ellen a frankhamisítási ítélet miatt történt volna. Pedig magától értetődő, Auszriával szemben megszünt az ellenőrzés Magyarországgal pedig nem hiszen Ausztriában az ellenőrzés nyilvánvalóan előbb is vette kezdetét. Pašić Nikola a radikális párt vezetésénél Karlsbadba elutazott.

Glászi—Hirek

— Premesztitev. Komisar g. lu Frčesin je od srezkoga poglavarsva v M. Soboti premestseni k. v. komi 'zupani mariborske oblászti.

— Obészila sze je Kutos Terezi 32 lét sztara 'zena trgovca z belicami kokosami v Vescici sze je v tek, 4. t. m. obészila. Po 'zandarskij prijavij je szodniska komissija slavi ki je zagotovila znamjenja od v.

A vőfély.

(Rajz az alföld népies szokásaiból.)
Irta: K. J.

Ezután sorba ejti a sógor, koma, nász, kisebbik, öregebbik, szomszéd, sat. uraimékat, közben-közben egy leányt is meghív, mert szokásos, egyik-másik kinőttebb leányt is meghívni a lakodalmos fényesebbé tételére. Ezt meg is várják a leányok, hogy legalább „leányul” meghívassanak bárátnőjük lakodalmára; ilyenkor, de meg az egész farsangi évadban, nem is igen szoktak az „eladók” falángrozni, hanem otthon várják a gügyüket, illetőleg a vőfényeket.

Sokszor persze mindkettőt hiába! Ha a vőfény behivogatta a lagzira az egész szögről-végről való atyafiságot, ezzel szerepének első részét befejezte ugyan, de már kedden ismét helyt kell állnia a gáton; mert csakis az ő hathatós szónoklatára ad-

ják át az „ágyat”, meg a tulipántos ládát, vagy a flódéros négyfokos almáriumot, a melyet rengetek kurjongatások és lövöldözések közt szállítanak el a vőlegény lakására.

Szerdán reggel aztán módosan „kicsipi” magát a vőfény. A leánycsábító bajusz pötykén ki van kencefélve, a csipkés-kendő kackiásan kandikál lő a mándli-zsebből s a pántlikás bokréta kalap kissé félrebillentve olyan jól áll neki; csizmája tükörfényes s rajta az ezüsthatosból készült tarélys sarkantyú lépésre peng, a diszpántlikával hullámozva játszik a szél. Délcegen lépkedve siet a menyasszonyos ház felé s mit sem törődve a kerítések meg az utcaajtók kíváncsilag kandikáló fehér cselédeivel benyit a lakodalmos házhoz, ahol már a fölkoszurozott menyasszony meg a fölpuitytént nyoszolyólányok és az egész násznép, a nap jelentőségéhez illő diszben vártak a vőfény-

re, a kinek jövését az ntaajtóból hangzó lövés már előre jelzé. S a mint belép, rögtön kadenciára gyujtva szól:

Szerencsés jó regeelt adjon az Ur [isten!]

Hála, hogy a napra fölviradtunk épen. Megjött már az óra, melyben mag- [zatjuknak]
Oltárhoz kell lépni, mint szép meny- [asszonynak]
Kérjük azért szépen az édes szüléket Eresszék ez utra kedves szülöttüket.

Ezekre az ékes szókra megindul a köny és ömlik zápor módra. A leány még egyszer szüléje keblére borul, alig tud onnan elszakadni; hogy ne, mikor ez annyira fáj, pedig hiába, válni kell, de az édes fájdalomban nem tud szóhoz jönni, helyette hát a vőfény önti szavakba érzelmeit:

Elmondom tehát én, mit elméje [gond]

Ilyenformán szólna, látom bus [arc]

Örömmel üdvözlém ártatlan szive [me]

De most keblemet nagy bánoat [fogja]

Mert ma változik meg életemnek [u]

Vagy holtig öröme, vagy örökös [büri]

Azért, oh istenem ne hagyj el, [légy velen]

Elbucsztatja aztán a zokó menyasszonyt szüleiktől, testvéreiktől, nevébe föl hívja őket:

Kisérjetez ti is az Isten házába

S kérjetez az Istent értem imádkozni

Bő áldását adja szent házasságom

(folyt. köv.)

cov, ki szo dalé szumneti, da bi jo sto drügi bujo i obeszo. Zavolo toga je aretirani nyé mōz, vendar pa sze dá zagotoviti, da szta sze szamo zbilá, po sterom sze je 'zena v 'zaloszti obészila, Zaszedüvanye dale tecsé.

— **Krcsmárje.** Dogája sze, ka nisterni krcsmárje nazáj posilajo v Celje od „Zvéze gostilničarjev“ poszláne novine „Gostilničarski list“, gorinapiszavsi „Ne sprejme“. Ár je té liszt sztrokovni i za krcsmárov interest, sze pozávlažo vszi krcsmárje, naj prevzemejo té novine i tō témbóle, ár je napréplacsilo za té novine „Gostilničarska zadruga v M. Soboti“ ze plácsala, vszi krcsmárje pa kak kotrigle cslanarino itak morejo plácsati zadrugi, kelko sze nyim predpise. — Gost. zadruga.

— **Tečaj za krojače (sabole)** i šostare priredi „Skupna obrtna zadruga“ v M. Soboti. Tečaj de julija meseca t. leta. Na tečaji do se krojače i šostarje včili finoga zrezavanja, oblek i črevlov. Opominamo mojstre i pomočnike, naj se prigrasijo pravčasno, ar je mogoče. da sledkar ne dobijo prostora. Prigrasijo se naj pri gori imenüvanój zadrugi.

— **Skarlat, nevarna bolezen** je 'ze prisla tüdi i v nas kraj. Dnevno sze nájdejo deca v tom szmrtno nevarnom betégi i dönok sztarisje szo natelko nepacilivi, ka zanemarjajo pokazati deco vracsiteli, mogöcse z szame sparavnoszti, bole povedano nepeneznoszti.

— **Instalácia.** Püconszke gmaine ednoglászno odebránoga inspektora Kühár Stevana v Márkisevci. szo g. Kováts István sinyör, v navzöcsnoszti inspektora Prekmurske ev. sinyorije g. Benka, öszvetno instalerali premi-nöcso nedelo 6. junija v nyega csészti. Po cérkevnoj ceremóniji je büo öszvetoi gyűlés, potom banket v krcsmi Kühár Jánosa.

— **Letosnya 'zrebéta.** Cēna kmetski pridélkov po cēloj liniji idejo doli. Tō sze je pri kmeti zacsnolo, trpeti moremo. Rávnotak szmo bili z kony-szkov 'zvinov. Nikelko sze je pa konyszka cēna pobögsala letosz, rávnotak tüdi 'zerbét. Ka na tiszto cēno, kak je bíla pred 2—3 létmi nepride-mo nazáj, tō sze razmi, ali ka dnez januárszko 'zerbé od 450 do 600—700 Dinárov kosta, tō je nē za zavrcsti valon té, gda nam dnez bögsé pride edem 1000 koronás, kak pred 2—3 létmi 1000 Dinárov. Pobögsanje cen je natö racsnati, ka je poménkanye plemenszke 'zivine, ki sze böde drügo leto escse bole poznalo, pomenklívosz pa dopunyávati trbé.

— **Ljubljanska drama v Murski Soboti.** Vsled nepričakovánoga podáljsánja gledaliscne sezone v Ljubljani za dva dneva se predstava v Murski Soboti ne vršila dne 15. in 16. junija temveč „Anatol“ dne 17. in „Duše“ dne 18. junija t. l. za rezervirane se-deže se bodo vstopnice prihodnje dni naročnikom proti plačilu vstopnine dostavili na dom.

— **Megszökött rab — Prekmurec.** Mült hó 28-án meglógott a maribori fegyház munkásosztagából, mely Maribor mellett volt munkán, két fegyvec kik közül a egyik Prekmurec. Szalai Ignác a neve, 23 éves csrensöveci szü-letési munkás, kit a ljubljanaí esküdt-szék lopás miatt három évi fegyház-ra ítelt.

— **Öngyilkosság vagy mérgezés . . .** F. hó1-én halt meg a m. szobotai kórházban Süvegjárto Rózi, a m. szobotai Árvai család házikisasszonya, ki-

nek hirtelen halála különböző szó-járáásra adott okot. Grázból érkezett meg . . . de csakhamar be kellett vinni a kórházba, hol azonban már segíteni rajta lehetetlen volt. még kevésbbé az odahívott bírói kihallgatást fogana-tosítani. Oda jött vissza meghalni, hol gyöngyharmattal telt élet örömeit tanulta megismerni. Orvosi boncolás megállapította, hogy a fiatal leány higany mérgezésnek eset áldozatul. Ki, hol és hogyan mérgezte meg, alapos bizonyíték hiányában nem állapítható meg, annál kevésbbé, mert öt szemé-lyesen kihallgatni nem lehetett.

— **A tolatás nem veszélyes . . .** Nyilván így gondolkodik az a vasuti bakter aki a lendvai országuton levő sorompót kezeli, mert különben nem-csak a menetrendszerűen közlekedő vonatoknál, hanem mindig leereszténé a sorompót valahányszor a gözös arra jár. Ahol a murska sobota—ormozi vasuti vonal a nagyon forgalmas raki-csányi országutot szeli, a vasut — igen helyesen — sorompót állított fel. En-nek kétségtelenül az a célja, hogy el-zárja az utat s vissza tartsa az emberi és állati forgalmat az országutnak a sineken átfutó részén akkor, amikor azon a mozdony közlekedik. E célját azonban a szóbanforgó sorompó csak részben éri el mert csak akkor eresztik le ha rendes, a menetrendbe be-állított vonat jön. Ellenben tolatáskor — mint azt már több ízben tapasztal-tuk — amidőn a mozdony néhány kocsival az állomástól egész a temető végéig terjedő vonalrészén ide-oda jár, a sorompó nincsen leeresztve. Igen helyén való volna, ha a bakter felsöbbsége megmagyarázná ennek a derék férfinak, hogy nemcsak a rendes, a menetrendbe beállított vonatok mozdonyai gázolhatnak hanem képesek erre a tolató masinák is.

— **Dalestély.** A mult szombaton a celjei orgonistákat képző iskola növendékei jártak Murska-Sobotában s a Dittich mozi színpadán koncerteztek. 15, 10 és 5 dináros helyárakkal hirdet-ték a nem jótékonycélu hangversenyt, amelynek feltűnően kevés közönsége épen nem volt meglegedve az ifju kántornemzedék ének productióival. A minden jobb hanganyag nélkül való egyébként jó igyekezeti társaság még nagyon messze van attól a hangbeli és énekudásbeli nívautól, amellyel hangverseny körútra lehet indulni.

— **A vörheny.** Egészen bizonyos volt, hogy a hónapok óta vigan garázdálkodó járvány, a gyermekek legsör-nyűbb réme: a skarlat elérkezék M. Sobotába is. Még ugyan sem a köz-ségben sem a sobotai orvosi körben nincsen hivatalosan bejelentett megbete-gedés, de a veszedelem már a küszö-bön van. Az illetékes körök most végre megmozdultak. A ljubljanaí köz-egészségügyi főnök járt itt s a helybeli orvosokkal folytatott tanácskozás ered-ményekép elhatározottatott, hogy a bete-geket az egész vidéken összeszedik s a helybeli kórház fertőző pavillon-jában helyezik el őket szigoruan el-különítve a külvilágtól. Ha két-három hónappal ezelőtt megcsinálták volna ezt az egyedül célravezető helyes intéz-kedést, már régen vége is volna ennek az ezuttal igen rosszindulatú sok áldo-zatot követelt járványnak. A közönség pedig a saját jól felfogott érdekében legyen segítségére az orvosoknak és a hatóságnak, ne titkolják hanem jelent-sék az eseteket és ne méltatlankodja-nak hanem örüljenek ha a gyermekeket elviszik kórházi kezelésbe. — Az isko-lák azonnali bezárását nagyon kár volt el nem rendelni, amikor a szor-galmi időből ugy is csak pár nap van hátra. Nagyon üdvös és hasznos dolog volna a vásároknak, bucsuknak s egyéb ily sokadalmaknak Prekmurje egész területére való betiltása is.

SPORT.

HAZENA

Prvenstvena hazena tekma I. S. S. Maribor—Mura bo ponovno odigra-na dne 13. t. m. v Ptuj-u. Sodil bo sodnik iz Zagreba. Ker sta obe družini v dobri formi in ker se gre sa prven-stvo v Mariborskem okrožju, bodo obe družini napale vse sile, da se častno odrežejo, vsled tega tekma bo zelo zanimiva.

* * *

A Maribor—Mura bajnoki hazena mérkőzést folyó hó 13-án, ugyancsak Ptuj-ban újból le fogják játszani. Bi-ráskodni fog Zagrebi szövetségi bíró.

Tekintettel arra, hogy mindkét csapat jó formában van és az elsőség-ért megy a játék a Maribori kerületben a mérkőzés igen érdekesítőnek ígér-kezik. —

Tárgyalásokat folytat a klub e hó 27 és 28-ra két barátságos hazena mérkőzés lejátszására Murszkában több elsőrangú hazena klubbal, többek kö-zött egy Olaszországi (Trieszt) klubbal is. Az eredményről majd idejekorán értesítjük az olvasókat.

ODDA SZE

za trgovino pripravna hi'za
z potrebnov hrambov i 4
plügov zemliscsom. Vecs

pri:

KOGÉN JÁNOS-i
MARTJANCI 52.

Tr'ztvo. Kereskedelem.

Blágo — Áru.

LJUBLJANA: junius 11.

100 kg.	Psenica—Buza	Din.	312—350
» »	'Zito—Rozs	»	200—
» »	Ovesz—Zab	»	170—
» »	Kukorica	»	145—
» »	Proszó—Köles	»	210—
» »	Hajdina	»	255—
» »	Szenő—Széna	»	60—
» »	Graj—Bab csres.	»	370—
» »	zmésan—vegyes bab	»	150—
» »	Krumplici	»	60—
» »	Len. sz.—Lenmag	»	—
» »	Det. sz.—Lóherm.	»	2500-2800

BENKO: junius 11.

1 kg.	III.	II.	I. prima
Biköv.	Bika	6—	7— 8— 8-50
Telice	Üszö	5—	6— 7— 8-75
Krave	Tehén	1-50	3— 5— 5—
Teoci	Borju		9-25 10-25
Szvinyé—Sertés		12—	13-50
Mászt I-a— Zsirl-a.		22—	30—
Zmócsaj—Vaj			30—
Spé—Szalona			25—
Belice—Tojás 1 drb.			0.75

Pénezi — Pénz.

1 Dollár	= D.	56:15
100 Kor. Budapest	= »	0.079
1 Schil. Becs	= »	8:02
1 Kor. Praga	= »	1:684
1 lira	= »	2:27
Zürichben 100 Din	=	9.11 sfrk.

Hirdessen a

Mörszka Krajina-ban

PRODAJEM

jedem mlatilni stroj 5 HP. Magyar
Gazdasági Gépgyár fabricat u dobru
stanu. **Cena 40.000 Dinar.**

Upitati

JULIO HOFFMANN

Čakovec

Medjimurje

K odaji je
v Murski Soboti

lepa zidana hi'za, obsztojécsa
z 4 szobe, kühnya, spajz i
mala klet, velki ograd za
zelenjavo i szadovnim drev-
jom. — Pozvediti pri

trgovci **CZIPOTH VIKTOR** kereskedőnél
Murska Sobota.

Eladó

Murszka Szobotában

szép családi ház, mely áll 4
szoba, konyha, éléskamra és
kis pincéből. A házhoz szép
nagy veteményes kert sok
gyümölcsfával tartozik. —
Érdeklődni lehet

Z-hája vszako nedelo Napreplacilo za fr-
tao leta v domovini: 15 Din. zvün SHS.,
18 Din. v Ameriko 20 Din. Cena anonc
za 1 cm: med textom i izjave i poszlano
1-50 Din reklame 1- mali oglaszi 0-70 Din.
i davek. Pri vecskrat popust.

Rökopiszi, ki sze ne szhránijo i ne vrnejo sze
poslajo:
Reditelszto i oprávnistvo Mörška Krajina
M Á R K I S E V C I br. 20.
—: Postni csekovni racsun broj 12980. —:

Kéziratok, a melyek nem adatnak vissza, ide
küldendők:
M. Krajina szerkesztőség v. kiadóhivatal
posta MURSKA SOBOTA.
—: Postatakarék számla száma 12980. —:

Megjelenik minden vasárnap Előfizetési ára
negyedévre belföldön 15 Dinár, külföldre
18, Amerikába 20 Din. Hirdetési ár 1 cm.
ként: szövegközt és nyílttér 150, rendes
1—, apróhirdetés 0-70 Din és az illeték.
Többszörinél engedmény.

GAZDÁLKODÁS.

A burgonya permete- zése kékgáliccal.

Mindnyájan tudjuk, hogy milyen károkat okoz évről-évre burgonyákon a peronospora. Dacára ennek azonban semmi alaposat még nem tettünk ennek a veszélyes betegségnek a leküzdésére. Hogyha bortermelőink a szőlő peronosporája ellen küzdenének oly nemtörődomséggel, mint ahogy mi a burgonyaföldjeinket hanyagoljuk el, akkor már régen termésük felmondta volna a szolgálatot, de a tőke is kiveszett volna már. Éppen ezért szőlőtermelőink évről-évre szorgalmasan permeteznek és terelik el ezt a veszélyes betegséget.

Ilye fáradságot a burgonyánál se sajnáljuk, hogy a veszélyes peronosporától megmentsük, mely minél tovább jobban veszélyezteteti és támadja burgonyaföldjeinket. Az idén, tekintettel az eddigi nedves időjárásra, kétszeresen kell tartanunk, hogy a peronospora ezen ültetvényünket elszáritja. Tőlünk függ, hogy ezen veszélyes betegséget elhárítsuk. Ez pedig az eddigi tapasztalatok szerint csak úgy lehetséges, hogy a burgonyát idejében megpermetezzük kékgálic oldattal és mész keverékével, úgy mint tetszik azt a szőlőnél. Az első és fő permetezésnek meg kell történnie még mielőtt a betegség látható volna, jelentkezne, tehát a virágzása előtt, még mielőtt megtöltögtettük. Szép időjárás mellett ez elegendő is volna, ha azonban rossz időjárás következik rá, a permetezést meg kell ismételni. Permetezés éhez éppen olyan keveréket veszünk, mint a szőlő permetezéséhez. 100 liter vízre veszünk 1 kg. kékgálicot és 1 és fél meszet. A permetezést aztán úgy végezzük, ahogy azt a burgonya bokrosodása, terebélyessége, illetve nagysága kívánja, hogy azt mindenütt ellepje az oldat.

Sürgősen tanácsoljuk gazdáinknak, hogy burgonya permetezését fogantatosítsák. A burgonya más betegségeknek is ki van téve, mint pl. levélfodrosodás, szárrothadás s. i. t., melyek ellen eddig nincsen jobb védekezésünk, mint éppen a permetezés kékgálic és mész oldatával.

Kékgálic helyet vehetünk csak u. n. „bosna pastá“-t is, mégpedig 100 liter vízre 1 és fél kg. bosna-pastát (gazdasági egyesületnél kapható Szerk.), tehát valamivel többet mint a gálicból. Az ily permetezés nemcsak hogy ártalmas a babra, a burgonyába ültettük, hanem ellenkezőleg, még hasznára is válik, ha különböző betegségek megtámadnák. Ajánlatos ily permetezés az uborkának és paradicsomnak is. („Kmetovalec“-ból.)

A csikókehe, mirigykór.

Irtá: NEMES MIKLÓS M. Sobota.

Az ilyen csikókehes lovakat nem szabad egyféleképpen gyógyítani sablonos receptekkel. A gyógyszerek adagját, fajtát, a segítő (társ) gyógyszerek minőségét és mennyiségét a betegségi módosulatok az állat súlya, kora, lázmagassága, stb. stb. szerint

kell gondosan összeállítani. A betegség ellen azonnal gyakarlott állatorvossal kell küzdeni.

Minden késés, habozás, az állat halálát okozhatja.

Az állatok sokféle változatos gyógyítási módjait nem árulom el, mert nem végeznék hasznos munkát. Nem is lehet laikusnak a komplikált ismereteknek hiján levőknek mindent meg magyarázni. Az eféle tanácsok ésszerűtlen kuruzslásra vezetnek, melyek mindig a gazdák kárát okozzák. Annyit mégis felemlítek, hogy a hideggel való kezelést a többi sokféle kezelés mellett csakis a betegség kezdetén, jó kondícióban levő, erős állatoknál szabad megkísérelni, de azonnal melegegre kell áttérni, ha a láz hirtelen nem enged.

A dagadt részeket masszáljuk, nyomkodni nem szabad, még akkor sem, ha a tályogok felmetesztek vagy felfakadtak. Nem tanácsos folyadékokat nagy erővel fecskendezni a kis nyílású tályegürbe, mert a megszünt nyomás miatt kinyílt és átragott erekben levő genyi nem lehet kimosni, kinyomni. Ellenkezőleg, ha egy keveset ki is préselünk — amely magától is kifolyt volna, elég genyt beprése-lünk a nyomkodással, a nagy nyomásu folyadékkal az áramló erekbe a vérkeringésbe.

Hasznosabb szolgálatot teszek, ha leírom, hogyan lehet megvédeni az egészséges csikókat.

1.) Valahányszor az istállóba megyünk, mossuk meg kezünket, cipőnket, ha a községben avagy a szomszédos községek egyikében lovakra veszélyes ragadós betegség uralkodik.

2.) Kerüljük a beteg lovakat. A gyógykezelőjünkkel ha csak lehet, ne fogjunk kezét. De ha kezét fogtunk, mossuk meg lehetőleg azonnal kezünket, a vizet öntsük trágyalébe, gödörbe.

3.) Fertőzött helyről származó istálló eszközt szerszámot. pokrócot, eleséget ne kérjünk kölcsön.

4.) Ha csikainkkal hosszabb utra megyünk, az abrakos ládát és az itató vödört otthon ne felejtsük. Ne etessünk korcsmai istállóban, hordozható korcsmai jászolból, ne itassunk idegen vödörből.

5.) Járvány esetén, ne fárasszuk ki a lovakat és ügyeljünk hogy meg ne hüljenek. A fáradság, a lehülés gyengíti az állatok ellenálló erejét.

6.) Fokozzuk az ellenálló erejüket gondosabb és kiadósabb tisztogatással, etetéssel, itatással. Az orrlukakat naponta puha nedves ruhával kell kitörölni. A friss heves levegő, a szabadban való tartózkodás előnyösen hat a csikókra.

Ha ennek ellenére a fertőzés mégis megtörtént még megállíthatjuk a kezdet kezdetén a betegséget, avagy lényegesen gyengíthetjük romboló hatását bizonyos szerumokkal, tej fecskendezésekkel, stb. módon.

Félig beteg állatokat vagy lábadozókat munkába fogni nagyon veszélyes. Mielőtt ezt megteesszünk kérjük az állatorvosi vizsgálatot és annak véleményét. Ritka a csikókehes kétszeri megbetegedés ellenben egyszer a lovak 40—50%-a megbetegszik. (Vége.)

Iz Zagreba stiže vijest

da je izašao bogato ilustrovani cijenik najveće trgovačke i opremne kuće, koji se šalje kupcima u pokrajini besplatno. (Oni koji su već jednom primili katalog ne trebaju ga zatražiti.) Ogromna skladišta! Veliki exportni poštanski odio! Nenadmašivo niske cijene! Evo jedan mali izvadak: Žvnski ogrtač iz vnnene tkanine Din. 190. Ukupna kućna oprava Din. 52. Suknje Din. 48 Bolje vrsti Din. 60. Lijepe bluže Din. 29. Kućne pregače Din. 19. Ženske košulje Din. 25. itd. itd. Najbogatije moderne konfekcije za dame, gospode in djecu, manufaktura, kuhinjske i kućne potrebsčine. Najvna trgovačka in otpremna kuća u S. H. S.

KASTNER i OEHLEK,
Zagreb Ilica 4.

Gőzcséplőgép

5 HP. Első Magyar Gazdasági, 4 éves, teljes felszereléssel azonnal eladó. Bővebbet STEFANEC FERENC-nél Sálóvci.

Műhely áthelyezés.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy bádogos műhelyemet a volt Bács-féle házból a Vüjec-féle házba helyeztem át (Ledavska ulica), mikor is kérem b. rendelésükkel ott felkeresni.

Tisztelettel
JUG JÓZSEF

bádogos mester M. Szobota.

Cséplőszekrény

használt, Clayton—Schuttleworth gyártmányu és 1 hibanélküli formás, 164 cm. magas fekete (Furioso ivadék) 4 éves mén kedvező áron eladó. Bővebbet URADALMI INTÉZŐSÉGNÉL Tišina.

Oddá sze edna hi'za

v Nediliscsi zidana v nájbögsem sztáni v steroj sze nahája krscma na obracsájnom kraji, z stirami hisicami, dve kühnyi, pivnica krscmeni ogracsek, stale itd. itd. Vecs sze zvê pri STJEPAN MUŽEK Nedeliscse p. Čakovec.

SENO,

Superfosfát, Portland-Cement, Papir za zid, Papir za pokriv, Karbolineum, Ter, Kovačko vogelje, Steinkol, Drva, Les — se dobi pri

VIKTOR CZIPOT
trgovci
v MURSKI SOBOTI.

Vsáki práznik, nedelo, četvrtak in soboto koncert. Svira ciganska godba BARANYA.

Minden ünnep- és vasárnap ugyszintén szombaton és csütörtökön koncert. Játszik BARANYA.

VELIKA **Meolic** NAGY-KAVARNA KÁVÉHÁZ

Ne sajnálja az időt

se a fáradságot és győződjön meg személyesen, hogy a legszebb Párisi és Bécsi kalapmodelok és kalapujdonságok legjutányosabb árban csak A. KIRÁLY divatárú kereskedésbe kaphatók. Szalma kalapok backfischok részére 50-120 Din.-ig, szalma kalapok hölgyek részére 75—175 Din.-ig. Szalmakalapok gyermekek részére 40—65 Din.-ig. Gyászkalapok rendelésre 24 óra alatt elkészülnek. Mindenemű kalap alakítások úgy mint formáztatás, átvarás és festés a legpontosabban és a legolcsób árban készítetik. Ugyanitt nagy választék Női és gyermek harisnyákban, kötények, blúzok pipere cikkek mindenemű kötött áruban. Állandóan nagy választék megtekinthető, minden vételkényszer nélkül.

Szolid árak. Pontos kiszolgálás.

A. KIRÁLY

trgovina s klobuci, perilo in kratko blag. M. SOBOTA (Berger-féle ház)

PERGAMENT PAPIR

olcsón kapható I. H A H M papirkereskedésében M. Sobota